תורה אור

בלוקח מן התגר, אבל בלוקח מבעל הבית חייב להחזיר וכן תני תנא קמיה דרב נחמן: ל"ש אלא בלוקח מן התגר, אבל בלוקח מבעל הבית חייב להחזיר א"ל רב נחמן: וכי בעל הבית בעצמו דש? א"ל: *איסמיה? א"ל: לא, תתרגם מתני' כגון שדשן ע"י עבדו ושפחתו הכנענים: **מתני'** אף השמלה היתה בכלל כל אלו, ולמה יצאת? להקיש אליה לומר לך: מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין, אף כל דבר שיש בו סימנין ויש לו תובעים חייב להכריז: **גמ'** מאי "בכלל כל אלו"? אמר רבא: בכלל °כל אבדת אחיך. אמר רבא: למה לי דכתב רחמנא שור, חמור, שה, ושמלה? צריכי: דאי כתב רחמנא "שמלה" הוה אמינא ה"מ בעדים דגופה וסימנין דגופה, אבל חמור בעדים דאוכף וסימנין דאוכף אימא לא מהדרינן ליה, כתב רחמנא "חמור", דאפילו חמור בסימני האוכף. "שור ושה" דכתב רחמנא ל"ל? "שור" דאפילו לגיזת זנבו, "שה" לגיזותיו. ולכתוב רחמנא "שור" דאפילו לגיזת זנבו, וכ"ש שה לגיזותיו? אלא *אמר רבא: "חמור" דבור לרבי יהודה, "שה" דאבידה לדברי הכל קשיא, ואימא לגללים הוא דאתא? *גללים אפקורי מפקר להו, ודילמא לסימנין הוא דאתא *{דאיבעיא לן: סימנין דאורייתא או דרבנן? כתב רחמנא "שה" דאפילו בסימנין מהדרינן, *וסימנין דאורייתא}? אמרי: מדקתני להו תנא לסימנין גבי "שמלה", **{דקתני מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין חייב להכריז, אף כל דבר שיש בו סימנין ויש לו תובעין חייב להכריז} ש"מ ד"שה" לאו לסימנין הוא דאתא: תנו רבנן: °"אשר תאבד" פרט לאבידה שאין בה שוה פרוטה. רבי יהודה אומר: "ומצאתה" פרט לאבידה שאין בה שוה פרוטה מאי בינייהו? אמר אביי: משמעות דורשין איכא בינייהו: מר נפקא ליה מ"אשר תאבד" ומר נפקא ליה מ"ומצאתה". ולמאן דנפקא ליה מ"אשר תאבד" האי "ומצאתה" מאי עביד ליה? ההוא מיבעי ליה (א)לכדרבנאי, *דאמר רבנאי: "ומצאתה" דאתאי לידיה משמע. ולמאן דנפקא ליה מ"ומצאתה" האי "אשר תאבד" מאי עביד ליה? מבעי ליה לכדרבי יוחנן, דאמר רבי יוחנן משום *ר"ש בן יוחי: מניין לאבידה ששטפה נהר שהיא מותרת? שנאמר "כן תעשה לכל אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה" מי שאבודה הימנו ומצויה אצל כל אדם, יצתה זו שאבודה הימנו ואינה מצויה אצל כל אדם, ואידך הא דרבנאי מנא ליה? נפקא ליה מ"ומצאתה", ואידך הא דרבי יוחנן מנא ליה? נפקא ליה מ"ממנו", ואידך "ממנו" לא משמע ליה. רבא אמר: פרוטה שהוזלה איכא בינייהו: מ"ד מ"אשר תאבד" איכא, ומ"ד מ"ומצאתה" ליכא, ולמ"ד "אשר תאבד" הא בעינן "ומצאתה", וליכא! אלא פרוטה שהוקרה איכא בינייהו: מאן דאמר "ומצאתה" איכא, ומאן דאמר "אשר תאבד" ליכא, ולמאן דאמר "ומצאתה" הא בעינן "אשר תאבד", וליכא! °אלא פרוטה (ב) (שהוקרה) (והוזלה) וחזרה והוקרה איכא בינייהו: מאן דאמר "אשר תאבד" איכא, ומאן דאמר "ומצאתה" - בעינן דאית בה שיעור מציאה משעת אבידה ועד שעת מציאה: איבעיא להו: סימנין דאורייתא *או דרבנן - מאי נפקא מינה? לאהדורי

בלוקח מן התגר · שאף הוא לקח תבואה זו מאנשים הרבה ולא ידיע דמאן נינהו וכיון דלית בהו סימן נתייאשו הבעלים: **דשן ·** וכי הוא עצמו דש את התבואה הזאת הלא פועלים הרבה דשו אותה: **איסמייה ·** אסיר ברייתא זו מגרסתי: אמר ליה לא תסמי תתרגם מתניתין כו': **מתני' בכלל כל אלו ·** בגמרא מפרש לה: **למה יצאה ·** "וכן תעשה לשמלתו": **שמה.** שמלה יש בה סימן וכל שמלה יש לה בעלים תובעין אותה שלא נעשית אלא בידי אדם ולא באת מן ההפקר: **אף כל שיש לו תובעין ·** למעוטי מידי דידעינן ביה דמיאש: **גמ' שור וחמור שה ושמלה ·** "לא תראה את שור אחיך או שיו וכן תעשה לחמורו וכן תעשה לשמלתו": **בסימני אוכף ·** אם אין לו סימן בחמור ויש לו סימן באוכף שעליו: **כתב רחמנא חמור ·** קרא יתירא לדרשה: **לגיזת זנבו ·** שאפי' שער שבסוף הזנב יחזיר: **"חמור" דבור לרבי יהודה ·** דמחייב על נזקי כלים בבור קשיא לן למאי אתא, דאילו לרבנן מבעי להו "שור" ולא אדם "חמור" ולא כלים: **לגללים ·** להחזיר את גלליו, דאי כתב "שור" הוה אמינא כי אתא לגיזת זנבו אתא אבל גללים לא חשיבי ולא ליהדר, כתב רחמנא קרא יתירא לאתויי גללים: **אפקורי מפקר להו ·** למי שטרח בו ולא אתא קרא לרבוייהו דאין לו תובעין הוא: **לסימנין אתא ·** לאשמועינן דליהדריה בסימנין בלא עדים דקמיבעי' לן לקמן סימנין דאורייתא או דרבנן ובעינן למפשט ממתניתין דיליף להו "משמלה" ודחינן ואמר תנא תובעין אצטריכא ליה, סימנין כדי נסבה, נפשוט מקרא יתירא "דשה" לסימנין אתא וסימנין דאורייתא: **אמרי מדנקט תנא ·** במתני' למילף סימנין משמלה בהדי תובעין פשיטא ליה דשה למלתא אחריתי אתא ואנן הוא דלא ידעינן, משום הכי לא פשיטא ליה לקמן סימנין משה הלכך קשיא לן למאי אתא: **אשר תאבד ·** שתהא קרויה אבידה: **ומצאתה ·** שתהא קרויה מציאה: **דאתא לידיה משמע ·** ואפילו הכי אחיך ולא עובד כוכבים ולמדך שאבידת כנעני מותרת ולא סימא כי אמעוט אבידת כנעני, מלטרוח אחריה אמעוט, אבל אי נקטה חייב לאהדורה: **מי שאבודה ממנו ·** ואיידי דכתב "ממנו" כתב "אשר תאבד": **ומצאתה ·** הוי"ו יתירה משמע ומצאתה כבר שהוזלה, דבשעת אבידה שוה פרוט' ובשע' מציאה הוזלה:

בלוקח מן התגר · פרש"י שלקח מאנשים הרבה ועירב פירות יחד ואינו יודע של מי הן ובאין בו סימן מיירי וא"ת אמאי לא מוקי בלוקח שהוא תגר וי"ל דלא פסיקא ליה דאם מלא קודם שבאה כדי לערבו בפירות אחרים חייב להחזיר אבל בלוקח מן התגר כבר עירב התגר ועי"ל בלא טעם דמערב עם שאר הפירות לא שנו אלא בלוקח מן התגר שאינו יודע למי להחזיר או לתגר או לבעה"ב אפי' אם אינו (ג) הוה ליפול בתבואה כ"א בשעת דישה ואין להסתפק בתגר מ"מ אינו יודע מאיזה בעל הבית קנה התגר ולזה הפי' הו"מ למימר בלוקח שהוא תגר ומתייאש בעל הבית שסבר שכבר מכר התגר ואין הקונה יודע למי יחזיר אלא כמו כן משום דלא פסיקא ליה דאם התגר מלאה קודם שבאה כדי למכור לאחר לא נתייאש בעה"ב וחייב להחזיר: **מה** שמלה מיוחדת שיש לה סימני' ויש לה תובעין · במרובה (ב"ק דף סו: ושם ד"ה מולא) אמרינן בגניבה ילפינן יאוש מאבידה וא"ת ואבידה גופה מנלן וי"ל דמהכא נפקא לן דמה שמלה מיוחדת שיש בה סימן ואין הבעלים מתייאשין אלא תובעין שיחזירוה להם בסימנין אפי' אי סימנין לאו דאורייתא ואין מחזירין אלא בעדים מ"מ ילפינן משמלה דדווקא דבר שיש בו סימן חייב *) להחזיר דע"י שיש בו סימן ימצא עדים שיאמר להם מכירים אתם שמלה שלי שהיו בה סימנין כך וכך וגם המוצא לא יוליך השמלה להראותה לכל אדם אלא למי שיתן בה סימנים אע"פ שאינו מחזירה לו בכך מ"מ דומה שהיא שלו ומראה אותה לעדים אבל דברים שאין בהן סימן הוי שלו לפי שהבעלים נתייאשו והא דקאמר בגמרא סימנין כדי נסבה אע"ג דצריך הסימנין דע"י זה יש לה תובעין מ"מ כדי נסבה דאפילו אי לא תני אלא שיש לה תובעין מ"מ ידעינן דע"י סימנין יש לה תובעין ואין הבעלים מתייאשים כדפרישית ומיהו בירושלמי יליף מניין ליאוש מן התורה אמר רבי יוחנן אשר תאבד ממנו מי שאבודה ממנו ומצויה אצל כל אדם יצאה זו כו': **בעדי** אוכף · פי' אי סימנין לאו דאורייתא: **לגיזת** זנבו · וא"ת אם יש בה שוה פרוטה פשיטא ואם אין בה שוה פרוטה הא ממעטינן לקמן מהשבה וי"ל דאצטריך שחייב לגוזזה בעתה אע"פ שאין בה שוה פרוטה בשעה שגוזזה: **חמור** דבור לרבי יהודה · הא דלא קאמר "גם" "לב"ה**) קשה דלא חשיב אלא בהמות: **ושה** דאבידה לדברי הכל קשיא · מקשינן וניחא מלתא דאתיא בק"ו טרח וכתב לה קרא ותירץ הר"י כהן דכיון דנכתב "שור" לגיזת זנבו הוי גיזת שה בכלל "כל אבידת אחיך": **פרט** לשאין בו שוה פרוטה · דס"ד דחייב מכלל כל "אבידת אחיך":

*) אולי צ"ל להכריז · **) [כדאי' בב"ק נד.]

מסורת הש"ס

[ב"ק נה:]

שם נד.

[לקמן כח: ב"ק מח.]

[חולין עט:]

ב"ק קיג: ע"ש לעיל ב.

[לעיל כב: ע"ש ושם איתא ר"ש בן יהוצדק]

[פי' תוס' סנהדרין יד. ד"ה וריב כו']

[לעיל יח: חולין עט:]

*אלות הסוגריים להראות דצד כאן הסתיים עיקר השאלה. בתוך הסוגריים נמצא הפקע להבעת הגמ'

**סוגריים לסמן דילוג להקל על רצף הקריאה

גליון הש"ס

גמ' משמעות דורשין א"ב. שבועות דף יט ע"א:

עין משפט נר מצוה

פג א ב מיי' פי"ו מהל' אבידה הלכה ו סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף יז:

פד ג מיי' שם פי"ד הלכה א:

פה ד מיי' שם וסמג שם טוש"ע ח"מ סי' רנט סעיף ג וסי' רסב סעיף ג:

פו ה מיי' שם וסמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף יח:

פז ו מיי' שם סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסז סעיף יז:

פח ז מיי' פי"ג שם הלכה ה:

פט ח מיי' שם פי"א הלכה יב סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רנט סעיף ב וסי' רסב סעיף א:

צ ט י מיי' שם פי"ג הל' א סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף א:

רבינו חננאל

אם מתגר לקח או מבעל הבית שדשים לו פועלים הרי הן שלו ואם מצאן צרורין או אפי' מפוזרין ולקח מבעל הבית שדשם על ידי עבדיו הכנענים וכיוצא בהן נוטל ומכריז: **מתני'** אף השמלה היתה בכלל כל אלו ולמה יצאת להקיש אליה לומר לך מה שמלה מיוחדת שיש לה סימנין ויש לה תובעין אף כל שיש לה סימנין ויש לה תובעין. אמר רבא [חמור] דבור לר"י ושה דאבידה לדברי הכל קשיא. חמור דבור פי' חמור שכתב בבור אליבא דרבנן דאמרי שור ולא אדם חמור ולא כלים שפיר כתיב בקרא ונפל שמה שור או חמור אלא לר' יהודה דמחייב על נזקי כלים בבור חמור מה בא למעט קשיא. שה דאבידה שנאמר כי תראה את שור אחיך או את שיו נדחים וגו' אם השור שיש לומר הוא הניחו שרוב השוורים שעושים מלאכה בהן אין נמסרין לרועה הזהירה תורה להשיבן שה לא כל שכן שה דכתב רחמנא למה לי קשיא. פי' גללין צפיעי בקר. מלשון והיא בגללי צואת האדם: ת"ר אשר תאבד ממנו פרט לאבידה שאין בה שוה פרוטה וכו' אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחאי מנין לאבידה ששטפה נהר שמותרת וכו' הא דאמר רבנאי ומצאתה דאתאי לידיה משמע הוא בפ' הגוזל בתרא הלכה אין פורטין מתיבת המוכסין.

הגהות הב"ח

(א) גמ' לכדרבינא דאמר רבינא ומצאתה: (ב) שם אלא פרוטה שהוזלה וחזרה והוקרה איכא בינייהו כצ"ל ותיבת שהוקרה נמחק: (ג) תוס' ד"ה בלוקח וכו' אם אינו הוה ליפול:

נושא

שור, חמור, שה ושמלה - למה לי?!

נושא

מח' תנאים במקור דאבידה בש' דיבור שוה פרוטה

מבנה

◇ דעות באמ' יש לא בין הת"ק ור' יהודה בדינן ה"נ

דעות באמ' כל א' לומד ממקור של הש"ס

** אביי

	ת"ק	ר"י
אשר תאבד	אבידה ש"פ	ר' יוחנן אבידה ששטפה נהר
ומצאתה	רבנאי אתאי לידיה	אבידה שוה פרוטה
ומצאתה	—	רבנאי אתאי לידיה
ממנו	ר' יוחנן אבידה ששטפה נהר	—

נושא

בעינן שהמציאה תהיה שוה פרוטה

מבנה

△ "איכא בינייהו" חיפוש אחר נפ"מ בין ת"ק לר' יהודה אליבא דרבא

נושא (דף כח)

סימנים: דאורייתא או דרבנן

לאהדורי גט אשה בסימנים: אי אמרת דאורייתא מהדרינן, ואי אמרת דרבנן כי עבוד רבנן תקנתא בממונא אבל באיסורא לא עבוד רבנן תקנתא: ת"ש אף השמלה היתה בכלל כל (א) אלו ולמה יצאת להקיש אליה ולומר לך מה שמלה מיוחדת שיש לה סימנין ויש לה תובעין חייב להכריז אף כל דבר שיש לו סימנין ויש לו תובעין חייב להכריז תנא תובעין אצטריכא ליה, סימנין כדי נסבא, ת"ש חמור בסימני אוכף אימא בעדי אוכף. ת"ש והיה עמך עד דרוש אחיך אותו וכי תעלה על דעתך שיתננו לו קודם שידרשנו? אלא דרשהו אם רמאי הוא או אינו רמאי מאי לאו בסימנין, לא בעדים ת"ש אין מעידין אלא על פרצוף הפנים עם החוטם אע"פ שיש סימנין בגופו ובכליו שמע מינה סימנין לאו דאורייתא, אמרי גופו-דארוך וגוץ, כליו-דחיישינן לשאלה, אי חיישינן לשאלה חמור בסימני אוכף היכי מהדרינן? אמרי (ג) (אוכף) לא (שאולי) אינשי אוכפא משום דמסקב ליה לחמרא; איבעית אימא כליו בחיורי ובסומקי; אלא הא דתניא *מצאו קשור בכיס או בארנקי ובטבעת או שמצאו בין כליו אפילו לזמן מרובה כשר ואי ס"ד חיישינן לשאלה כי מצאו קשור בכיס אמאי כשר, ניחוש לשאלה: אמרי כיס וארנקי וטבעת לא משאלי אינשי: כיס וארנקי משום דמסמני וטבעת משום דמזייף, לימא כתנאי *אין מעידין על השומא ואלעזר בן מהבאי אומר מעידין על השומא מאי לאו בהא קמיפלגי דת"ק סבר סימנין דרבנן ואלעזר בן מהבאי סבר סימנין דאורייתא? אמר רבא דכ"ע סימנין דאורייתא והכא בשומא מצויה בבן גילו קמיפלגי מר סבר שומא מצויה בבן גילו ומ"ס שומא אינה מצויה בבן גילו איבעית אימא דכ"ע שומא אינה מצויה בבן גילו והכא *) בסימנין העשוין להשתנות לאחר מיתה קמיפלגי מר סבר סימנין עשוים להשתנות לאחר מיתה ומר סבר סימנין אין עשוים להשתנות לאחר מיתה אב"א דכ"ע שומא אינה עשויה להשתנות לאחר מיתה וסימנין דרבנן והכא בשומא סימן מובהק הוא קמיפלגי מ"ס שומא סימן מובהק הוא ומ"ס שומא לאו סימן מובהק הוא; אמר רבא את"ל סימנין לאו דאורייתא היכי מהדרינן אבידתא בסימנין? דניחא ליה למוצא אבידה דנהדר בסימנין כי היכי דכי אבדה ליה לדידיה נמי נהדרו ליה בסימנין, אמר ליה רב ספרא לרבא וכי אדם עושה טובה לעצמו בממון שאינו שלו? אלא ניחא ליה לבעל אבידה למיהב סימנין ולמשקליה-מידע ידע דעדים לית ליה ומימר אמר כולי עלמא לא ידעי סימנין מובהקים דידה ואנא יהיבנא סימנין מובהקים דידה ושקלנא לה" אלא הא דתנן *רבן שמעון בן גמליאל אומר אחד הלוה משלשה יחזיר ללוה, שלשה שלוו מן האחד יחזיר למלוה ניחא ליה ללוה לאהדורי ליה למלוה? אמר ליה התם סברא הוא: *אחד הלוה משלשה יחזיר ללוה דגבי לוה שכיחי גבי מלוה לא שכיחי ש"מ מלוה נפל, שלשה (ב) שלוו מאחד יחזור למלוה דגבי מלוה שכיחי גבי לוה לא שכיחי אלא

*) שם ביבמות איתא בשומא העשויה כו' וע"ש

ת"ש חמור בסימני אוכף · ברייתא היא: **דרשהו** אם הוא רמאי אלא בסימנין · וא"ת דבמתני' (לקמן כח:) דריש מהאי קרא דלא יחזיר אף בסימנין וי"ל דאסמכתא היא כדקתני עלה בברייתא משרבו הרמאים התקינו אבל הכא משמע ליה שהיא דרשה גמורה מדקאמר וכי תעלה על דעתך לומר כו' (ג) ועי"ל דבמתני' איירי בידוע שהוא רמאי לכך צריך עדים אבל הכא איירי בסתם בני אדם: (ד) **מצאו** · גט קשור בכיס יחזיר המוצא לשליח או לבעל השולחו בסימני הכיס: ***ונחוש** לשאלה) · וא"ת ולוכח מהכא דסימנין דאורייתא ובפרק בתרא דיבמות (ה) (דף קכ· ושם ד"ה מצאו) פריך מהכא דסימנין דאורייתא וי"ל דמצי לאוקמה כגון שאותו שאבדו מצאו ומכיר הכיס בטביעות עין דכיון שבעצמו מצאו נאמן וה"נ הוה מצי למדחי התם: **כיס** וארנקי משום דמסמני · וא"ת והכתיב לא תנחשו וי"ל בשלהי במה אשה (שבת דף סז·) אמרינן כל דבר שיש בו משום רפואה אין בו משום דרכי האמורי: **ואנא** יהיבנא סימנים מובהקין דידה · לא מובהקין ממש קאמר אלא מובהקים מסימני חבירו כמו זה אומר מדת ארכו וזה אומר מדת רחבו ולקמן (דף כח:) נמי דקאמר לעולם גלימא מכריז ולא אמר סימנין מובהקין התם נמי לאו מובהקים ממש קאמר אלא שלא אמר סימנים טובים שיש בו כי אם כסימנין דסומקי וחיורי: אלא

לאהדורי גט · שאבד מן השליח המביאו קודם שנתן לה: **תקנתא** · לקמן בשמעתין מפרש מאי היא: **בממונא** · דהפקר ב"ד הפקר: **תובעין אצטריכא ליה** · קרא לתובעין אתא ולמעוטי מידי דאיאוש ואפקריה: **כדי נסבה** · בלא מקרא אלא אסמכינהו אקרא בעלמא: **ת"ש**. דאוקימנא לעיל חמור לסימני אוכף אתא: **אימא בעדי אוכף** · אם יש עדים המכירין בטביעות עין לאוכף שהוא שלו מחזירין לו את החמור: **דרשהו** · והכי משמע עד דרוש אחיך אותו עד דרשך את אחיך: **בעדים** · שיביא עדים שהוא שלו: **אין מעידין** · על אדם שמת להשיא את אשתו אלא א"כ ראו פרצוף פניו שהוא עם החוטם: **דארוך או גוץ** · שאין זה סימן שהרבה ארוכין וגוצים יש: **כליו** · בגדיו: **חיישינן** · שמא השאילם לאחר ואותו אחר ראו שמת: **מסקב** · דורויי"ר בלעז: **חיורי או סומקי** · אין זה סימן שהרבה כאלה יש: **מצאו קשור בכיס שלו או בארנקי כו'** · שליח המביא גט ואבד הימנו לאחר זמן מצאו קשור בכיס שלו או בארנקי כו': **בין כליו** · כלי תשמישו שבביתו: **אפילו לזמן מרובה** · אע"ג דתנן (גיטין דף כז·) המביא גט ואבד הימנו מצאו לזמן מרובה פסול הכא כשר: **ניחוש לשאלה** · שמא השאיל כיסו לאחר והוא קשרו בו: **דמסמני** · מנחשי ואומר סימן לאדם שמשאיל כיסו שמוכר לו מזלו: **דמזייף** · שהיה לכל איש חותם ניכר בטבעתו וכששולח שום דבר סתום מכסהו וחותמו בטבעתו לפיכך אינו משאיל טבעתו שמא יעשה זה חותם כנגד חותמו ויזייף בו את שליחותיו: **אין מעידין על השומא** · המעידין על האשה להשיאה ואמרו סימן היה בו שומא באבר פלוני: **שומא** · וורוא"ה בלעז: **סימנין דרבנן** · וגבי אשת איש דאיסור דאורייתא הוא לא סמכינן עלייהו: **בבן גילו** · הנולד בשעתו שנולדו במזל אחד: **בסימנין העשויין כו'** · אם עשויין להשתנות או אינן עשויין להשתנות אם בחיין היתה שומא שחורה במותו נעשית לבנה או איפוך: **מובהק** · ואפילו סימנין דרבנן יש לסמוך על זה: **היכי מהדרינן** · כלומר מה תקנה ראו חכמים בדבר ליכנס בספק להחזיר ממון למי שאינו שלו: אלא ל"ג: **וכי אדם עושה** · ובניחותא דמוצא מאי איכפת לן אם מי שאבדה ממנו לא ניחא ליה: **אלא** · אמר רבא כל אובדי אבידה ניחא להו שתהא דת זו בישראל למיתב סימנין וכל הבא ויתנו, יטלנה, מאי טעמא? מידע ידע דעדים לית ליה, פעמים שאין לו עדים עליה ואם יזקיקוהו לעדים לא תבא לעולם לידו ומימר אמר "טוב לי שיחזירוה לכל האומר סימניה, דלא שכיחא דנימא סימנין דידה אלא אנא, דכ"ע לא ידעי כו'": **אלא הא דתנן כו'** · ואמרו להחזיר לו למלוה בלא עדים בסימן זה שאומר שלשה היו ומשלשה לוים, ואם מן הלוה נפלו שכבר פרעם מי ניחא ליה בתקנה זו שיתנם המוצא לכל הבא ונותן סימניהם והלא טוב לו שיהו מונחים ביד המוצא עולמית דכל זמן שהם בידו ולא יחזירם למלוה הרי הם כשרופים ולא ניחא דליהדר להו בסימנין דלמא מיתרמי דידע מלוה בסימניהן: **התם** · בסימנין כי האי לא איכפת לן בניחותא דלוה דודאי לאו מיניה נפיל דהנך שטרי אחריני מאי בעו גביה: אלא

צא א מיי' פי"ג מהל' גזילה הלכה יא ועיין בהשגות ובמגיד משנה סמג עשין עד טוש"ע חו"מ סי' [illegible] סעיף ד:

צב ב ג מיי' פי"ג שם [illegible] סמג עשין [illegible] טוש"ע [illegible] סעיף כד:

צג ד ה מיי' פי"ג שם [illegible]

[ר"פ ה. וש"נ]

צד ו מיי' פי"ג שם הלכה כח טוש"ע אה"ע סי' יז סעיף כד:

◆

רבינו חננאל

איבעיא להו סימנין דאורייתא או דרבנן וכו' וסימנין כדי נסבה פי' אגב גררה הזכירה משנתנו הסימנין ולאו דוקא הן. ת"ש חמור בסימני אוכף. פי' אוכף הוא שלפעמים נתון על המרדעת של חמור כדי למנוע א)חבור המשוי על גבי חמור. ת"ש דתנן בהאשה פרק בתרא דיבמות אין מעידים אלא על פרצוף פנים עם החוטם אע"פ שיש סימנין בגופו כלומר אם נותנין העדים סימני פרצופו ואמר מי שפרצופו כך וכך ראינוהו שמת משיאין את אשתו. ופרקי' גופו דארוך וגוץ דלאו סימן מובהק הוא כליו חיישינן שמא שאולין היו לו ומקשי' אי הכי חמור בסימני אוכף נמי דלמא שאול הוא ואע"ג דאיכא סהדי ב) האי דאיכוף להאי גברא הוא נימא דלמא השאילו לאחרים דהא אמרת גבי כלים חיישינן לשאלה. ופרקי' איכוף לא מושלי אינשי למה כי פעמי' שתהיה בהמת בעל האיכוף רזה ובהמת השואל שמנה וכשנותנין עליה זה האיכוף מתפתח וכשמחזיר על בהמתו של המשאיל מסקבה פי' עושה בה חבורה כדגרסי' ג)במשקין סקבא דשתא ריגלא. אלא הא דתניא מצא לגט קשור בכיס בארנקי בטבעת או שמצאו בכליו אפי' לזמן מרובה כשר ואי חיישינן לשאלה אמאי כשר ניחוש דלמ' השאיל כיסו או טבעתו או ארנקי שלו לאדם אחר והוא שקשר זה הגט עמהם וגם זה של אדם אחר הוא ואינו זה הגט שהיה בידו של משאיל. ופרקי' כיס וטבעת וארנקי לא מושלי אינשי ופשוטה היא. והא דאמרי' אין מעידין על השומא. ושומא מצויה בבן גילו וסימנין עשוין להשתנות אחר המיתה כולן פשוטות הן. וסוגיין דשמעתין מאן דאמר סימנין דאורייתא היינו דמהדרינן אבידתא בסימנית ואפי' למאן דאמר סימנין לאו דאורייתא הן אם הן ד)סימנין מהדרינן להו לאבידה ואסיקנא

א) נ"ל תכון וכ"ה בערוך ערך אכפא ב) נראה דצ"ל דהאי אוכף להאי גברא וכו'. ג) במשקין ליתא אך הוא בקדושין דף פ' וכ"ה בערוך ערך סקב. ד) נראה דצ"ל סימנים

לקמן כח.

יבמות קכ. [בכורות מו:]

יבמות קכ. [גיטין כז:]

הגהות הב"ח

(א) גמ' [illegible] (ב) [illegible] (ג) [illegible] (ד) [illegible] (ה) [illegible]

נושא / מבנה

4 הסברים למח' תנאים אי מעידין על השומא (של המת)

2 גישות של רבא בסימנים דאורייתא -או- דרבנן

איך מחזירים אבידה על פי סימנים אם אינם דאורייתא

קושיות על ה[illegible] השני